

I- GÜMRÜK TARİFESİ

Gümrük vergileri, gümrük yükümlülüğünün dogdugu tarihte yürürlükte olan gümrük tarifesine göre hesaplanır.

Gümrük Tarifesi

- a) Bakanlar Kurulunca kabul edilen Türk Gümrük Tarife Cetvelini,
- b) Tamamen veya kismen Türk Gümrük Tarife Cetveline dayanan veya bu cetvele alt açılımlar ekleyen ve esya ticaretine ilişkin tarife önlemlerinin uygulanması için tespit edilen diger cetvelleri,
- c) Türk Gümrük Tarifesinin kapsadigi esyaya uygulanacak;
- Gümrük vergi oranlarını,
- Tarım politikası veya islenmiş tarım ürünleriyle ilgili özel düzenlemeler çerçevesinde alınan ithalat vergilerini,
- d) Türkiye'nin bazı ülkeler veya ülke grupları ile yaptığı tercihli bir tarife uygulaması gerektiren anlaşmalarda yer alan tercihli tarife uygulamalarını,
- e) Türkiye tarafından tek taraflı olarak bazı ülkeler, ülke grupları veya toprak parçaları için tanınan tercihli tarife uygulamalarını,
- f) İthalat vergilerinde, bazı esyaya şartlı olarak uygulanacak muafiyet veya indirim uygulamalarını,
- g) Yukarıdakilerin dışında kalan diger tarife uygulamalarını, kapsar. (Gümrük Kanunu 15. Madde)

1- Eşyanın Tarife Pozisyonu

Eşyanın tarife pozisyonunun belirlenmesi deyiminden, yürürlükteki hükümlere uygun olarak, söz konusu eşyanın girdiği;

- a) Türk Gümrük Tarife Cetvelinin veya Tamamen veya kismen Türk Gümrük Tarife Cetveline dayanan veya bu cetvele alt açılımlar ekleyen ve esya ticaretine ilişkin tarife önlemlerinin uygulanması için tespit edilen diger cetvelin bir alt pozisyonunun,
- b) Tamamen veya kismen Türk Gümrük Tarifesine dayanan ya da bu tarife cetveline alt açılımlar ekleyen ve özel alanlara ait esya ticaretine ilişkin tarife dışı önlemlerin uygulanması amacıyla Bakanlar Kurulu Kararı ile oluşturulan bir diger cetvelin alt pozisyonunun, belirlenmesi anlaşılır. (Gümrük Kanunu 15. Madde)

2- Eşyanın Muayenesi

4458 sayılı Gümrük Kanununun 66. maddesine göre; eşyanın muayenesi, bunların gümrük idarelerince konulmasına izin verilen yerlerde veya antrepolarda yapılır. Bu yerler dışında da esya muayenesi yapılmasına ilişkin usul ve esaslar yönetmelikle belirlenir.

Eşyanın muayene edileceği ve numunelerin alınacağı yerlere taşınması ile bu muayene ve numune alma işlemleri için gerekli tüm elleçleme giderleri beyan sahibi tarafından karşılanır.

Beyan sahibi eşyanın muayenesi ve numune alınması sırasında hazır bulunabilir. Gümrük idareleri, uygun gördükleri takdirde muayene ve numune alma işlemini kolaylaştırmak için gerekli

yardimi sağlamak üzere, beyan sahibinin söz konusu muayenede veya numune aliminda hazır bulunmasını veya temsil edilmesini zorunlu tutabilirler.

Numunelerin yürürlükteki hükümlere uygun olarak alınması şartıyla, gümrük idareleri, numuneler karşılığında herhangi bir tazminat ödemekle yükümlü değildir. Gümrük idareleri, kendi yaptıkları tahlil veya inceleme masraflarını üstlenir. Ancak, gümrük laboratuvarlarının yetersiz kalması nedeniyle, hariçte yapılacak tahlil veya inceleme masrafı beyan sahibi tarafından karşılanır.

Tahlileden arta kalan numuneler, tahlil sonuçlarının ilgisine bildirilmesinden sonra 1 ay içinde alınmadığı takdirde gümrüğe terk edilmiş sayılır.

3- Tahlile İtiraz ve İkinci Tahlil

İlgili kişilere teblig edilen gümrük vergilerinin hesaplanmasında esas alınan kimyevi tahlil sonuçlarına karşı tebligden itibaren 15 gün içinde gümrük basmüdürlüğüne yazılı olarak itiraz edilebilir.

İtiraz üzerine, birinci tahlilin yapıldığı gümrük laboratuvarında görevli olan ve ilk tahlili yapan kimyager dışındaki iki kimyager tarafından ikinci tahlil yapılır. Yükümlünün talebi halinde, gümrük idareleri, gümrük kimyageri olmayan bir gözlemci kimyagerin de ikinci tahlilde hazır bulunmasına izin verirler.

Üç kimyagerden fazla kimyager bulunmayan gümrük laboratuvarında yapılan tahlile itiraz edilmesi halinde, ikinci tahlil en az iki kimyager bulunan en yakın gümrük idaresine ait laboratuvarda yapılır.

İkinci tahlil isteyenlerden, haklı çıktıkları takdirde geri verilmek üzere, tahlil masrafı alınır.

İkinci tahlil sonucu, esyanın teknik özelliklerinin ve niteliklerinin belirlenmesi yönünden kesindir. (Gümrük Kanunu Madde 243)

4- Tarife İhtilaflarına İlişkin İtirazlar

Yükümlüler, gümrük idaresine verdikleri beyanname ve bu beyanname eki bilgi ve belgeler esas alınmak suretiyle kendileri tarafından hesaplanan gümrük vergilerine itirazda bulunamazlar.

İdari yargi mercilerine yapılan itirazda, gümrük idaresine itiraz sırasında kullanılan bilgi ve belgeler dışında herhangi bir bilgi ve belge kullanılamaz. Alınan kararlara karşı idari yargi merciine başvurulması, bu kararın idare tarafından uygulanmasına engel oluşturmaz. (Gümrük Kanunu 245. Madde)

5- Tarife İhtilaflarına İlişkin Cezalar

Serbest dolasıma giriş rejimine veya bir geçici muafiyet düzenlemesine tabi tutulan esyaya ilişkin olarak, yapılan beyan ile muayene ve denetleme veya teslimden sonra kontrol sonucunda; esyanın tarife uygulamasını etkileyen cins, tür ve niteliklerinde veya vergilendirmeye esas olan sayı, bas, ağırlık gibi ölçülerinde aykırılık görüldüğü ve beyana göre hesaplanan gümrük vergisi ile muayene sonuçlarına göre alınması gereken gümrük vergisi arasındaki fark %5'i aştığı takdirde, gümrük vergisinden ayrı olarak bu farkın 3 katı para cezası alınır. (Gümrük Kanunu 234. Madde)

Bu Kanuna göre verilen para cezalarına karsi idari yargi mercilerine itiraz yoluna gidilmeden ve ceza kararlarinin teblig tarihinden itibaren 15 gün içerisinde söz konusu cezanin ilgili kisi tarafından ödendigi veya ödenecegi yazili olarak gümrük idaresine bildirildigi ve bu miktarin ceza kararlarinin tebligi tarihinden itibaren 2 ay içinde ödendigi hallerde, ilgili kisilerin itirazi düser. Bu durumda, kesilen para cezası üçte bir noksanı ile tahsil edilir. (Gümrük Kanunu 244. Madde)

II- BAGLAYICI TARIFE BILGISI

Mükellefler 4458 sayili Gümrük Kanunu'nun 9. maddesine istinaden;

a) İthalat ya da ihracat vergilerinin belirlenmesi,

b) Tarım politikası kapsamında ihracat vergi iadeleri ile ithalata ya da ihracata verilen diğer bütün ödemelerin hesaplanması,

c) Belgelerin, söz konusu tarife veya mense bilgisine istinaden verilmiş olması koşuluyla, esyaya ait gümrük beyannamesinin tescili için gümrük işlemlerinin yürütülmesi sırasında verilen ithalat, ihracat ya da ön izin belgesinin kullanımı, için Baglayıcı Tarife Bilgisi talebinde bulunabilirler.

Yazılı talep üzerine Müstesarlık veya yetkilendirdiği gümrük idaresi tarafından baglayıcı tarife bilgisi verilir.

Baglayıcı tarife gümrük idarelerini, hak sahibine karsi sadece esyanın tarife pozisyonu konusunda, yalnızca bilginin verildiği tarihten sonra tamamlanacak gümrük işlemlerine konu olan esya için bağlar. Baglayıcı tarife bilgisi alan kisi beyan edilecek esya ile verilen bilgide tanımlanan esya arasında her bakımdan uygunluk bulunduğunu kanıtlamak zorundadır.

Baglayıcı tarife bilgisi veriliş tarihinden itibaren altı yıl geçerlidir.

Talep edenin verdiği yanlış veya eksik bilgiye dayanan baglayıcı bilgi iptal edilir.

Baglayıcı tarife bilgisi aşağıdaki durumlarda geçerliliğini kaybeder:

a) Türk Gümrük Tarife Cetvelinde değişiklik yapılması ve verilen bilginin söz konusu değişiklikte getirilen hükümlere uymaması,

b) Dünya Gümrük Örgütü'nün uymakla yükümlü bulunduğumuz nomanklatür, izahname, tarife pozisyonlarına ilişkin kararlarındaki bir değişikliğe uymaması,

c) Baglayıcı tarife bilgisinin iptal edildiğinin veya degistirildiğinin bilgi verilen kişiye teblig edilmesi. (a) ve (b) bentlerinde belirtilen hallerde baglayıcı tarife bilgisinin geçerliliğini kaybetme tarihi, söz konusu değişikliklerin Resmi Gazetede yayımı tarihidir.

Geçerliliğini kaybeden baglayıcı tarife bilgisinin hak sahibi, söz konusu bilgiye dayanarak ve bu bilginin geçerliliğini kaybetmesinden önce, ilgili esyanın alimi veya satimi üstüne baglayıcı sözleşmeler yaptığı takdirde, geçerliliğini kaybeden tarife bilgisini, söz konusu yayımın ya da tebligatin yapıldığı tarihten itibaren altı aylık bir süre boyunca kullanabilir. Ancak, gümrük işlemleri sırasında söz konusu ürünler için bir ithalat, ihracat ya da ön izin belgesinin gümrüğe verilmesi halinde, bu belgenin geçerlilik süresi esas alınır.